

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adı bilişim ve iletişim gibi sözcüklerle anılan çağımızda, ülkemizde hala bir çok insan eğitim hakkından yeterince yararlanamamaktadır. Bireylerin eğitim süreci çoğu kez ekonomik nedenlerle veya siyasal, kültürel ve sosyal nedenlerle sekteye uğramaktadır. Diğer taraftan, eğitim sürecine katılanlara paylaşımcılık yerine bireyciliğin, dayanışmanın yerine rekabetciliğin, yaratıcı bilgi yerine ezberciliğin ön plana çıkarıldığı bir model sunulmaktadır. Eğitim süreci, topluma hitap eden diğer kültürel ve sosyal kurumlarında etkisiyle varolan eşitsizlikçi sistemi yeniden üretmekte, kendine ve topluma yabancılaşmış bireyler ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda, ülkemizde bir dönem kurulmuş ve gerek aldığı övgülerle, gerek hakkında yapılan eleştirilerle geniş yankı uyandırmış olan Köy Enstitüleri gerçeğinin gelecek kuşaklara aktarılması önemli bir toplumsal sorumluluktur.

Hazırlıkları 1935'te başlatılıp 1937'de denemesine girişilen ve 1940'ta yasallaşan Köy Enstitüsü sistemi; Cumhuriyet aydınlanmasının eğitim alanındaki en özgün ve ses getiren bir uygulamasıdır. 17 Nisan 1940'ta kabul edilen 3803 sayılı Köy Enstitüleri Kanunu'yla ülke gerçeklerine uygun, bilimsel temellere dayanan bir eğitim modeli yaşama geçirilmiştir. Köy Enstitüleri modeli bugünkü eğitim sisteminden çok farklıdır. Bu farklılıklara birey açısından bakıldığında düşünce becerilerini kışkırtan, sorumluluk bilinci veren, çok yönlü gelişimi destekleyen, üreten ve öğrencileri mesleğe ve sanata yönelten karma bir eğitim sistemidir. Kurumsal olarak bakıldığında ise; Türkiye'nin 21 bölgeye ayrılması ve bölge sorumluluğunun buralarda kurulan Köy Enstitülerine verilmiş olması, Kurtuluş Savaşı sonrasının toplumsal kalkınma projesinde Köy Enstitülerinin anlamını ortaya koymaktadır.

İnsanlarımızı, bilimin aydınlığında, bilinçli bir liderlikle kendi yazgısını değiştirmeye yöneltmeyi amaçlayan Köy Enstitüleri gerçeği döneminin en ilerici eğitim reformu olarak kabul edilmektedir. 2. Dünya Savaşının sınırlarımıza dayandığı, kuraklık ve kıtlığın kol gezdiği bir dönemde başlatılan bu hareketle 700 bina yapılmış, çağdaş yöntemler ve bilimsel veriler ışığında eğitim gerçekleştirilmiş, hastalıklarla mücadelede bilinçlenme sağlanmış, binlerce dekar boş arazi işlenmiş, milyonlarca ağaç yetiştirilmiş ve demokrasinin sözle değil yaşanarak öğrenilebileceği kanıtlanmıştır.

Köy Enstitülerinde uygulanan eğitim ve öğretim yöntemi, "öğrenciyi merkeze" koymuş ve onun etkin kılınmasını temel almıştır. Enstitülerde yaşam, "birliktelik, katılım, yetki ve sorumluluk" eksenlerine oturtulmuştur. Ekip çalışmaları ve bireysel etkinlikler, öğrenci kişiliğinin geliştirilmesi açısından vazgeçilmez koşul olarak benimsenmiştir. Köy Enstitüsü sisteminin hem kuramcısı, hem de kurucusu olan İsmail Hakkı Tonguç'un geliştirdiği "iş okulu" anlayışı ile genel kültür ve beceriler yanında edebiyat, resim, müzik ve spor gibi etkinliklerle beraber halk kültürünün tüm özellikleri enstitülere taşınıp korunmaya çalışılmıştır.

Hiç kuşkusuz Köy Enstitülerini, 1940'lı yıllardaki özgünlüğü ile kurma düşüncesi üzerinde tartışılabilir bir konudur. Ancak toplumsal kalkınmaya destek veren benzersiz bir eğitim deneyimi olan Köy Enstitüleri'nin ülkemizin kalkınmasında büyük bir öneme sahip olduğu açıktır. Bu model şimdi bütün dünyada tartışılan yüksek öğretimde probleme dayalı öğretme modeline çok benzediği gibi, Avrupa Birliği'nin başlattığı Leonardo Da Vinci sisteminin yıllar önce uygulanan bir benzeri olarak da önemini ve güncelliğini korumaktadır. Nitekim bu çerçevede Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği ile Süleyman Demirel Üniversitesi işbirliğinde yürütülen çalışmalarla Gönen Köy Enstitüsü mekanı koruma altına alınmış, restore edilmiş ve ismi Gönen Köy Enstitüsü Meslek Yüksekokulu Kampüsü olarak değiştirilmiştir. Bu bağlamda Cumhuriyetin aydınlanma hedefleri, ülke koşulları ve bilimsel veriler ışığında uygulanmış başarılı bir sentezin ürünü olan Köy Enstitüleri gerçeğinin gelecek kuşaklara aktarılması için bina ve arazi durumlarının tespiti, korunması, restore edilmesi, arşivlerinin ortaya çıkarılması, iyileştirme ve onarım çalışmalarına öncülük edecek bilgi, belge ve resimlerin toplanarak arşiv ve müze oluşturulması, bu yapıların eğitim merkezine dönüştürülmesi veya en yakın üniversiteye bağlı eğitim fakültelerinin kapsamına alınarak yaşatılması amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Türkan MİÇOOĞULLARI
İzmir Milletvekili ve
25 Milletvekili

- 1.- Türkan MİÇOĞULLARI- İzmir
- 2.- Bülent BARATALI- İzmir
- 3.- Mustafa GAZALCI- Denizli
- 4.- Erol TINASTEPE- Erzincan
- 5.- Algan HACALOĞLU- İstanbul
- 6.- Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya
- 7.- Mustafa Erdoğan YETENÇ- Manisa
- 8.- Ali Rıza BODUR- İzmir
- 9.- Yılmaz KAYA- İzmir
- 10.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 11.- Atila EMEK- Antalya
- 12.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya
- 13.- Zekeriya AKINCI- Ankara
- 14.- Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul
- 15.- Sıdika SARİBEKİR- İstanbul
- 16.- Hasan ÖREN- Manisa
- 17.- Şefik ZENGİN- Mersin
- 18.- Ahmet KÜÇÜK- Çanakkale
- 19.- Hüseyin GÜLER- Mersin
- 20.- İdris Sami TANDOĞDU- Ordu
- 21.- Yüksel ÇORBACIOĞLU- Artvin
- 22.- Muharrem İNCE- Yalova
- 23.- Mehmet BOZTAŞ- Aydın
- 24.- Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa
- 25.- Halil ÜNLÜTEPE- Afyonkarahisar
- 26.- Feridun AYVAZOĞLU- Çorum